

SLOVENSKI NAROD

Izahaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petiti vrst & Din 2., do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3., večji inserati petiti vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod objavlja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1., telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenovca ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851.

UPOR V HEIMWEHRU

Policijska preiskava v vojašnici Heimwehra — Borba heimwehrovcev v Floridsdorfu s policijo — Spor zaradi vojašnice

Dunaj, 29. avgusta. AA. V tujakih poluradnih krogih trde, da bo avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg na skupščini Društva narodov pokazal zastopnikom Velike Britanije, Francije in Italije celo vrsto dokumentov, iz katerih se bo jasno videlo, da je Nemčija po svojih narodno socialističnih organizacijah pripravila prevrat 25. julija t. l.

London, 29. avgusta. r. Reuterjev urad je objavil vest z Dunaja, da so večeraj močni policijski oddelki izvršili preiskavo v vojašnici Heimwehra v Floridsdorfu, nakar so aretirali večje število heimwehrovcev. Red so napravili v vojašnici šele po boju, ki je trajal celo uro.

Dunaj, 29. avgusta. r. O večerajšnjih dogodkih v Floridsdorfu se je zvedlo, da so se opoldne pojavile policijske čete v dveh avtomobilih pred vojašnico Floridsdorfskega Heimwehra, ki je bila prej socialdemokratski dom. Ta dogodek je izzval velik senzacijo. Policijske ukrepe so tolmачili v tem smislu, da je del heimwehrovcev, nameščen v tej vojašnici, prešel k spodnje-avstrijskemu Heimwehru, zaradi česar je nastal spor, komu naj pripade posojilo. Vsaka skupina je zahtevala vso zgradbo zase. Da bi se temu prepiru napravil konec, je vojašnico zasedla policija, ki bo ostala v njej, dokler se to vprašanje končno ne uredi. Vesti o spopadu ob priliki zavzetja vojašnice se z uradne strani ne potrjujejo.

Izenačenje obrambnih organizacij

Dunaj, 29. avgusta. r. Večera se je vršila seja avstrijske vlade po povratku kancelarja dr. Schuschnigga iz Italije. Seji je prisostvoval tudi podkancelar Starhemberg, ki se je vrnil iz Solnograda. Na seji je kancelar Schuschnigg obširno poročal o svojem sestanku z Mussolinijem. Kakor se doznavata Italija in Francija obvestili avstrijsko vlado, da ne bosta nasprotovali nameravanemu izenačenju avstrijskih obrambnih organizacij, ki jih namerava vlada združiti v enotno fronto, da bi bile pomožni organ vojske.

Razpust Landbunda

Dunaj, 29. avgusta. r. Ker so bili aretirani vsi znani prvaki Landbunda, za katere se je vedelo, da so bili v opoziciji proti sedanemu političnemu sistemu, je uradni tisk pričel zelo srdito kampanjo proti bivšemu podkancelarju Winklerju ter ostalim vplivnejšim voditeljem Landbunda, ki dokazuje prave vzroke velike ogorčenosti in vladnih krogih proti tem zastopnikom avstrijskih kmetov. Kakor je znano, so poslanci Landbunda odklonili svoječasto, da bi prisostvovali seji okrnjenega avstrijskega parlamenta od 1. maja, na kateri je bila sprejeta ta nova avstrijska stanovska ustava.

Zaradi njihove odsotnosti ni bila do-

sežena legalnost uveljavljenja nove ustave, ker vlada ni dosegla v parlamentu potrebnega kvoruma, za kar se ima zahvaliti landbundovcem, katerih glasovi so predstavljali jeziček na tehtnici. Sedaj objavlja vladni tisk hude obtožbe proti Landbundu, češ, da so po zanesljivih podatkih njegovi pristajali sprejeti za svojo abstinenco v parlamentu podkupnino od narodno-socialistične centrale v Monakovem. Listi z »Reichspost« na čelu navajajo, da so se landbundovci prodali za 170 tisoč šilingov (poldrugi milijon Din). Za sedaj ni izšla o tem nobena oficijelna in avtentična objava. Ker se nahajajo vsi voditelji Landbunda v zaporih, je treba te verzije sprejeti z rezervno in počakati, dokler se ne bodo pričele sodne razprave proti voditeljem Landbunda, ko bo šele mogoče ugotoviti, kaj je resnica v tej stvari.

V zvezi z aretacijo poslanca Bachingerja je bil odrejen razpust Landbunda, ki je obstojal kot društvo tudi po razpustu političnih strank. Kakor poročajo listi, sta bila Bachinger in njegov pomočnik Pamperl izročena vojaškemu prekemu sodišču, ki ima izvesti proti njima sodno postopanje. Kakor trdijo listi, so v preiskavi proti njima ugotovili, da sta sklenila bojno zvezo z narodno-socialistično stranko in da sta bila poučena o pripravah za narodno-socialistični prevrat 25. julija.

Klajpedsko vprašanje

Pariz, 29. avgusta. AA. »Petit Parisien« poroča daljši članek položaju v Klajpedi in priporoča skrajno pozornost, češ, da po mnogih informacijah pripravljajo Nemci tamkaj državni udar neregularnih čet, da se zopet polaste Klajpede. Tudi »Matine« računa z možnostjo, premissijena napada na Klajpedo, kjer je hitlerjevska agitacija dobila že podobno značaj kakor tragični dogodki na Dunaju. »Journal« pa misli, da bo več sto milijonov trgovinskih dolgov, ki si jih je Nemčija prihranila, ko ni plačala v zadnjih mesecih uvoženega blaga, igralo pomembno vlogo v mednarodni politiki bodočih dni.

Stabilnost zlatega bloka

Pariz, 29. avgusta. AA. Finančni ministri Germain Martin bo jutri predložil ministrskemu svetu načrt državnega proračuna. Minister je o tem izjavil poročevalcu »Excelsior«:

Deflacija proračuna je edina odredila pot. Nekateri govore o razvrednotenju denarja. To so neokusne šale. Ni stabilnost francoskega franka in drugih zlatih valut kriva, da se mednarodni blagovni promet čim dalje bolj krči, temveč nestabilnost angleškega valut. Če bi frank dezertiral iz bloka držav, ki vztrajajo na zlatem standardu, bi bila posledica usoden polom na moralnem, materialnem in socialnem polju. Razvrednotenje frank bi postal suženj funta, let-a pa suženj dolarja. Prarokstvo je govorjenje o devalvaciji pri 80 milijardne zlate zaloge. To zlatu pa v ostalem ne predstavlja samo poročila za frank, temveč tudi zaloge, ki nam jih je zaupalo inozemstvo v shrambo.

Pred inflacijo v Ameriki?

Washington, 29. avgusta. AA. Morgenthau je imel po radiu govor, v katerem je namignil na možnost znatne inflacije, da se zniža narodni dolg. Državna zakladnica bi v ta namen dala na razpolago 2800 milijonov dolarjev, to je dobiček iz razvrednotenja dolarja in nacionalizacije zlata.

Zagrebski zbor

Beograd, 29. avgusta. AA. Uprava Zagrebskega Zbora razglasa, da ne veljajo vozne legitimacije za vožnjo po železnih, ki jih je izdal zagrebski zbor, temveč legitimacije rumene barve, ki jih je izdala generalna direkcija državnih železnic. Uprava Zbora bo s svojim žigom potrdila, da je obiskovalec vselej zares obiskal prireditelje, in na podlagi tega potrdila bodo potniki imeli pravico do brezplačnega povratka.

Legitimacije, ki jih je izdal Zagrebski Zbor za popuste na parnikih Dubrovačke in Jadranske plovidbe, bodo veljale v toliko, da bodo potniki plačali voznino za nižji razred ter se bodo vozili v višjem razredu. Potniki, ki bodo nato nadaljevali vožnjo po železnici, si morajo nabaviti tudi železniško legitimacijo.

Na jubilejnim jesenskem »Zagrebskem zboru« bo prvič uradno sodeloval tudi mednarodni zavod za izvoz v Rimu, ki bo razstavil predvsem tisto blago, ki zanima naš poslovni svet. Oddelek, kjer bo razstavljeno italijansko blago, ureja član zavra Danto Petroni.

Aretacije inozemcev v Berlinu

Berlin, 29. avgusta. AA. Pod preteklo, da delajo propagando zoper Hitlerja, so oblasti aretirale delegate protifašistične mladine, in sicer 4 Angleže, 4 Špance in 2 Francoze, ki so hoteli obiskati Thälmana, da vidijo razmere v koncentracijskih taboriščih.

Zaroka angleškega princa

London, 29. avgusta. AA. Kakor se doznavata, se je princ Jurij, četrti sin angleškega kralja, zarobil z grško princezo Marijo, hčerko princa Nikitaja.

Vojna nevarnost na Daljnem vzhodu

Japonski finančni minister o možnosti vojne z Rusijo ali Ameriko — Ameriško oboroževanje na morju

New York, 29. avgusta. r. »New York Herald« je objavil daljši članek o grajenju vojnih ladij v Zedinjenih državah. List poudarja, da je vse informacije dobil s službenega mesta, zaradi česar se morajo smatrati kot povsem točne. Ameriška admiraliteta je spoznala, da zahteva današnji položaj na svetu, zlasti pa na Pacifiku, pripravljenost Zedinjenih držav za vsak primer. Zato ni izključeno, da bo program grajenja vojnih ladij za leto znatno povečan in da se bo istočasno pričela graditi še ena matična ladja, za tem 12 najmodernejših torpednih rušilcev za visoko morje ter 6 torpedov. Vse te vojne ladje morajo biti gotove v najkrajšem času, da bi mogli izločiti že zastarele tipe ter razpolagati z najnovejšimi ladjami že prihodnje leto.

London, 29. avgusta. Japonski finančni minister Fui je izjavil novinarjem v Tokiu, da po njegovem mnenju ni mogoče misliti v današnjih razmerah na vojo z Rusijo ali Ameriko. Japonska bi bila prisiljena k vojni samo, če bi bila napadena. Ta možnost pa za sedaj ne prihaja v poštev, ker sta Rusija in Amerika zaposleni z reševanjem težavnih notranjih vprašanj, pa jima zato ne preostaja časa, da bi mislili na nevarne pustolovščine, kakor bi bila vojna z Japonsko.

V komentarju te izjave japonskega finančnega ministra trdi japonski list »Yui Shimpoo«, da je Fui najodločnejši nasprotnik militarističnih krogov in da se sedaj pripravlja za akcijo, da bi v bodočem proračunskem letu znižal izdatke za vojsko.

Japonska pomorska politika

Pariz, 29. avgusta. AA. Havas poroča iz Tokija, da je neka ugledna japonska politična osebnost v imenu japonskega zunanjega ministrstva izjavila japonskim in tujim novinarjem, da sta se japonski zunanjni in mornariški minister popolnoma sporazumela zastran nadaljnega izvajanja japonske pomorske politike. Ta osebnost je tudi izjavila, da bo japonska delegacija na uvodnih pomorskih razgovorih v Londonu oktobra t. l. podala celo vrsto predlogov zainteresiranim državam glede znižanja oboroževanja. Japonska vlada bo pri tej priliki izrazila željo, naj bi v tej smeri delale tudi ostale države, ki bodo zastopane na pomorski konferenci v Londonu.

O washingtonskem dogovoru je ta osebnost dejala, da je odpoved tega dogovora odvisna od tega, ali bodo na londonski konferenci sprejeli japonske predloge ali ne. Vsekako je japonsko zunanjstvo ne bo washingtonske pomorske pogodbe odpovedalo, dokler ne bodo znani sklepi londonske pomorske konference. »Matine« pa poroča, iz Tokija, da sta predsednik japonske vlade in mornariški minister imela konferenco in sklenila, da naj Japonska v najkrajšem času odpove washingtonsko pogodbo; v tem smislu so že storjeni koraki, da se o tem obvesti države podpisnice te pogodbe.

Tokio, 29. avgusta. AA. Uradno razglajajo, da Japonska še ne misli zahtevati takojšnje odpovedi washingtonskega dogovora.

Ruski demanti

Moskva, 29. avgusta. AA. Uradno se demantira japonska vest, da bi bila Rusija odpoklicala vse rusko uradništvo na vzhodni kitajski železnici.

Švica proti Rusiji

Zeneva, 29. avgusta. AA. Društvo francoskih katoliških dijakov je sprejelo na večerajšnjem zborovanju resolucijo, ki pravi: Splošna skupščina društva francoskih katoliških študentov, ki šteje 12.000 rednih in 35.000 podp. članov, je z nezadovoljstvom izvedela o nameri, da se Sovjetska unija sprejme v Društvo narodov. Zato izraža trdno upanje, da bo švicarska delegacija pri DN glasovala zoper sprejem Rusije v Društvo narodov in da se bo z vsemi silami borila, da ne bo v zenevsko ustanovo sprejeta nobena država, ki je doslej rušila evropsko civilizacijo.

Hitlerjev naslov

Berlin, 29. avgusta. AA. Nemško uobranje ministrstvo je izdalo uradno poročilo, da se bo Hitler v Nemčiji uradno imenoval kei in kancelar Nemčije, v uradnem obnavljanju z inozemstvom pa samo kancelar Nemčije.

Konec vojne v strelskih jarkih

Washington, 29. avgusta. AA. V zvezi z nedavnimi reformami v vojski Zedinjenih držav izražajo najvišji ameriški častniki, med njimi tudi načelnik glavnega generalnega štaba general Mac Arthur, z zadovoljstvom prepričanje, ki vlada v ameriški vojski, da je namreč minila doba bojevanja v strelskih jarkih. Zato, je rekel general Mac Arthur, se glavni generalni štab ameriške vojske zadnja leta tudi temeljito pripravljajo za premikalno vojno in proučuje vse možnosti čim hitrejšega mobilizacije kopnih sil, čim večjega razvoja mehaničnih sil in letalstva, ker je prepričan, da bo v bodoči vojni igrala največjo vlogo hitrost.

Potres v Indiji

London, 29. avgusta. AA. Po vesteh iz Indije so v mestu Muzafarpur občutili potres, ki je trajal več sekund. Ob prvih sunkih so se ljudje v brezumnem strahu razbežali na vse strani, boječ se, da ne pride do katastrofe, kakršna je doletela mesto v januarju t. l. Po dosedanjih poročilih ni človeških žrtev.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2298.74—2310.10, Berlin 1325.14—1335.94, Bruselj 797.18—801.12, Curih 1108.35—1113.85, London 169.14—170.74, New York 3319.39—3347.65, Pariz 223.90—225.02, Praga 140.90—141.76, Trst 290.79—293.19 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem klirgu 7.95—8.05.

INOZEMSKA BORZE

Curih, 28. avg. Pariz 20.2025, London 15.2950, New York 302, Bruselj 26.28, Madrid 41.8750, Amsterdam 207.40, Berlin 119.75, Dunaj 57.15, Praga 12.72, Varšava 57.40, Bukarešta 3.05.

Avstrija išče posojilo

Avstrijska vlada bo v Ženevi zaprosila za novo posojilo, ki naj bi služilo kot pokritje stroškov ob prevratih

Dunaj, 29. avgusta. Oficijelni avstrijski krogi ne objavljajo ničesar o vprašanju posojila, ki ga bo Avstrija zahtevala v Ženevi, pa tudi listi ničesar ne pišejo o tem. Kakor trdijo, so poročanja o stvari že v teku, toda podrobnosti in način posojila še niso določeni. Z nemške strani širijo vesti, da bo posojilo znašalo 200 milijonov šilingov. To je vsota, kolikor so vedeli prebrati meseca februarja in julija. Avstrijski krogi še niso zavzeli stališča glede te vesti, zato bo nemška centev višine posojila najmanj preuranjena.

Praga, 29. avgusta. Vest, da bo Avstrija zaprosila v Ženevi novo posojilo za stroške zadušitve narodno-socialističnega prevrata, se živahno komentira v češko-slovaški javnosti. »Lidove novine« pišejo, da se avstrijski proračun vzdržuje že nad 10 let v razmotežju s pomočjo subvencij raznih evropskih držav v obliki dveh posojil Društva narodov, za neoblično slabost, ki jo je v preteklem letu pokazala Avstrija in zaradi zmanjšanja odporne sile napram narodno-socialistični agitaciji pa se inozemstvo ne more delati materialno

odgovorno. List »A Zet«, ki pripada h konzervativnemu »Českega slova«, pravi, da se za to novo posojilo uporablja formalno izsiljevanje, kakor da bi se hotelo reči: Če želite, da ostanemo neodvisni, potem nam to plačajte. Evropa hoče gospodarsko pomagati Avstriji, ker je imela slabo vlado, ki je hakenkreuzlerje naravnost vzgajala, nakar jih ni mogla obvladati. Če bi imela avstrijska vlada čvrsto roko, ne bi sploh prišlo do narodno-socialističnega prevrata in izdatke za njegovo udušitev bi si lahko prihranila.

Pariz, 29. avgusta. AA. Avstrijski trgovinski minister Tschuler je izjavil dopisniku »Petit Journal«: Avstrija je dolžnik, ki redno plačuje svoje dolgeve. Druge države bi ji lahko mnogo pomagale, če bi ji dale možnost še večjega izvoza. Avstrija je dežela izredno velike volje. Upam, da bo letošnji izvoz za skoraj 100 milijonov večji od lanskega.

List pripominja k temu: Ne gre samo za ohranitev Avstrije, temveč mogoče tudi za ves evropski mir. Zato je potrebna takojšnja nujna pomoč.

Spor zaradi nemških dolgov

Oster nastop angleškega tiska proti izjavam dr. Schachta

London, 29. avgusta. AA. V tujakih političnih in finančnih krogih je zbudil govor guvernerja nemške državne banke dr. Schachta v Lipskem precejšnje nezadovoljstvo. Londonski finančni časnik »Financial News« pravi med drugim:

Govor guvernerja nemške državne banke dr. Schachta v soboto pri otvoritvi seima v Lipskem je sijalen dokaz narodno-socialistične morale na finančnem polju. Britanski izvozniki zdaj vedo, kako se jim je ravnanje, kakaj iz besed dr. Schachta se vidi, da je Nemčija mnemja, da bi bilo neokusno, če bi tuje vlade napravile diplomatske korake, da jim Nemčija plača zaostale dolgeve. Nemška vlada, pravi dalje »Financial News«, sme biti mnemja, da bi bila takšna kretanja tujih vlad neokusna, toda mi na Angleškem in v drugih državah mislimo, da so potiskusi Nemcev, ko topotajo z nogami vse dosedanje konvencije, neokusni in da v tem pogledu Nemčija ni absolutno nikake morale v trgovinskem pogledu.

Reforma napadalnih oddelkov

Berlin, 29. avgusta. g. V narodno-socialističnih napadalnih formacijah se opaža zadnje dni zopet živahno gibanje. Zdi se, da so vsaj prehodno ustavili odpuste iz teh oddelkov, zaradi česar je namestu vznemirjenja nastalo spravljivo razpoloženje. Iz strogo napadalnih organizacij se

doznava, da je novi štabni šef Lutze dobil zagotovila, da se redukcije v teh oddelkih ne bodo izvršile v tako obilni meri, kakor je bilo to doslej nameravano. Menijo, da se je Hitler dal pregovoriti k opustitvi prvotne namere, da se skoraj napadalni oddelki na najmanjšo mero. Po poročilih iz krogov napadalnih oddelkov znašajo do sedaj izvršeni odpusti najmanj eno tretjino. Berlinski oddelki, ki so šteli 150 do 170 moč, so sedaj zmanjšani na približno 100 moč. Zadnji pohod napadalnih oddelkov so služili za to, da se tem oddelkom zopet vrne pojemajoča samozavest. Na strankinem kongresu v Nürenbergu bo sodelovalo približno 120.000 moč napadalnih oddelkov. Očitno se hoče Hitler napram tem formacijam pokazati spravilivega, vprašanje pa je, ali njihove redukcije vendarle ne bodo potrebne iz finančnih vzrokov.

Aretacije inozemcev v Berlinu

Berlin, 29. avgusta. AA. Pod preteklo, da delajo propagando zoper Hitlerja, so oblasti aretirale delegate protifašistične mladine, in sicer 4 Angleže, 4 Špance in 2 Francoze, ki so hoteli obiskati Thälmana, da vidijo razmere v koncentracijskih taboriščih.

Zaroka angleškega princa

London, 29. avgusta. AA. Kakor se doznavata, se je princ Jurij, četrti sin angleškega kralja, zarobil z grško princezo Marijo, hčerko princa Nikitaja.

